

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4927/2020
19.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Лазо Зубић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Светлана Марјановић, адвокат из ..., ради престанка издржавања и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 306/20 од 19.08.2020. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 306/20 од 19.08.2020. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П2 172/20 (2012) од 28.05.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П2 172/20 (2012) од 28.05.2020. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којом тужила тражи да суд утврди да је даном подношења тужбе 25.01.2012. године, престала обавеза тужиоца ВВ из ..., да плаћа издржавање туженој, одређена правноснажном пресудом Основног суда у Зрењанину П2 768/10 од 19.11.2010. године. Ставом другим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим тужила тражи да се тужена обавезе да на име неосновано плаћеног издржавања за месеце фебруар и март 2012. године, исплати тужилу износ од 20.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом од 26.03.2012. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж2 306/20 од 19.08.2020. године, ставом првим изреке, жалбу одбио и потврдио пресуду Основног суда у Зрењанину П2 172/20 (2012) од 28.05.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/2018), и утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, парничне странке су ћерке сада покојног ВВ, бившег из ..., који је дана 25.01.2012. године, поднео тужбу суду ради утврђења да је, даном подношења тужбе, тј. 25.01.2012. године, престала његова обавеза да плаћа издржавање туженој, утврђена правноснажном пресудом Основног суда у Зрењанину П2 768/10 од 19.11.2010. године. Тужбени захтев заснива се на чињеници да је тужена рођена године и да је школске 20.../20... година уписала ... факултет Универитета у Новом Саду – По тврдњи тужиоца, у току трајања основних студија, тужена је, закључно са школском 20.../20... годину, положила укупно 7 испита, тако да је по трећи пут уписана на другу годину студија, што, по мишљењу тужиоца не може бити окарактерисано као редовно школовање. Тужилац, ВВ је преминуо дана 17.04.2012. године, а на одржаној оставинској расправи О 1071/12 од 24.05.2012. године, проглашено је његово судско завештање сачињено дана 19.05.2012. године, којим је сву своју имовину оставио својој ћерки АА из ..., овде тужиљи. Законске наследнице ББ (овде тужена) и ГГ, нису оспориле пуноважност тог завештања, али су истакле право на нужни наследни део, па је решењем Оставинског суда у Зрењанину О 369/2012 од 09.02.2018. године и решењем Вишег суда у Зрењанину Гж2 72/18 од 25.04.2012. године, АА, оглашена за тестаменталну наследницу на 395/500 делова, а ББ и ГГ, оглашене су за нужне наследнице на по 51/500 делова оставиочеве заоставштине. Тужиља АА је након што је на њен захтев, као законског наследника тужиоца, поступак у овој парници настављен после прекида због смрти ВВ, поднеском од 09.10.2019. године, тражила да суд утврди да је даном подношења тужбе, тј. 25.01.2012. године престала обавеза тужиоца ВВ из ... да плаћа издржавање туженој, по правноснажној пресуди Основног суда у Зрењанину П2 768/10 од 19.11.2010. године, а да суд тужену обавезе да на име неосновано плаћеног издржавања за месеце фебруар и март 2012. године, исплати тужиљи износ од 20.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом од 26.03.2012. године, па до исплате. Пресудом Основног суда у Зрењанину П2 768/10 од 19.11.2010. године, утврђена је обавеза сада покојног ВВ да плаћа допринос издржавању тужене, његове ћерке, износом од 10.000,00 динара месечно, коју обавезу је покојни ВВ редовно извршавао.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужена износ од 20.000,00 динара примила по основу обавезе издржавања утврђене правноснажном пресудом која је престала по сили закона због смрти покојног ВВ, сагласно одредби члана 167. став 1. тачка 2. Породичног закона, па да због тога тужиља нема правни интерес за подношење тужбе, сходно одредби члана 194. Закона о парничном поступку.

Међутим, Врховни касациони суд налази да тужиља основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Престанак издржавања прописан је у одредби члана 167. Породичног закона тако што издржавање престаје, између осталог смрћу повериоца или дужника издржавања (став 1. тачка 2.), а може да престане када дужник издржавања изгуби могућност за давање издржавања, или давање издржавања постане за њега очигледно неправично, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете (став 2. тачка 2.).

Одредбом члана 155. став 2. Породичног закона, прописано је да пунолетно дете које се редовно школује, има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26 године живота.

У конкретном случају, тужилац, сада покојни ВВ је тужбом тражио да суд утврди да је његова обавеза издржавања тужене престала даном подношења тужбе, 25.01.2012. године, па то што је тужилац преминуо, након подношења тужбе, дана 17.04.2012. године, не значи да тужилца АА (његова ћерка), нема правни интерес за вођење ове парнице, када се има у виду да суд престанак обавезе издржавања, у случају када је тужбени захтев основан, утврђује почев од дана подношења тужбе. Смрћу повериоца издржавања, свакако је, по закону, престала обавеза издржавања. Међутим, није утврђено да ли је ВВ био дужан да издржава своју ћерку, овде тужену, у периоду од дана подношења тужбе 25.01.2012. године, па до дана своје смрти 17.04.2012. године. С тим у вези, није утврђено да ли се тужилца, у време када је њен покојни отац поднео тужбу суду, редовно школовала, или то није случај. Суштина појма „редовно школовање“, употребљеног у одредби члана 155. став 2. Породичног закона, није само у томе да дете има статус уписаног студента (финансираног из буџета или самофинансирајућег), већ је битно да ли дете извршава своје школске обавезе, што, између осталог, подразумева и редовно давање испита. Ако то, у време подношења тужбе суду, није био случај, онда би обавеза издржавања тужене престала онда када је ВВ поднео тужбу суду, у ком случају би тужена без основа стекла износ издржавања који јој је исплаћен за период након подношења тужбе суду (25.01.2012. године).

Пошто је због погрешне примене материјалног права, чињенично стање непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку потребно је да првостепени суд утврди да ли се тужена, као пунолетно дете покојног ВВ, редовно школовала у време када је он поднео тужбу суду, дана 25.01.2012. године, или то није случај, да би имао могућност да о тужбеном захтеву тужилце донесе нову и на закону засновану одлуку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић